N:o 4

30. I. 1931.

Aktivisti

HERÄÄ SUOMI!

Sanoista tekoihin!

Kalteri- ja kynämies
KYÖSTI VILKUNA.

Irtonumero 3 mk.

AKTIVISTI

TOIMITUS:

Vihtori Kosola (päätoimittaja). Yrjö Nikula (vastaava ja taloudenhoitaja). Vilho Viita (toimitussihteeri). Kosti Eerolainen (toimittaja). Urho J. Kivinen.

TOIMITUSKUNTA:

K. R. Kares. Iivari Koivisto. Vihtori Herttua. Kustaa Lahdensuo. Antti Isotalo. Paavo Osola. Heikki Jokilahti. Juho Ekola. O. A. Hokkanen. Juho Tala. R. von Essen. Hille Sipilä. Arvo Sihto. Martti Rantanen. K. Varpula. V. Särkijärvi. Viljo Knaapi. Arvo Lindh. Onni Porkka. Matti Similä. Heikki Alamäyry. Lauri Haikola.

Historian musta lehti.

Lapuan liikkeen vastustajien taholta, ihmeellistä kyllä, saadaan yhä vieläkin kuulla kaikenlaisia järjettömyyksiä. Esim. prof. Ståhlbergin toimintaa politikkona, sen "ansioita" ja "valtiomiestaitoa" yritetään puolustella, vielä kaiken senkin jälkeen, kun hänen epä-isänmaallinen suhtautumisensa maamme itsenäisyyspyrkimyksiin, sekä toimintansa presidenttinä on tullut julkisesti Aktivistia vastaan nostetun kunnianpaikkausjutun yhteydessä riittävästi toteennäytetyksi. Kuullaan mielipiteitä lausuttavan, että Ståhlberg oli juuri se, joka presidenttinä muka palautti mahan järjestyksen ja rauhalliset olot. Tarton rauhakin oli muka pakko solmita siten, kuin se tapahtui. Ryssä muka vaati "peljättävänä" ja "mahtavana", niin piti alistua sekä nöyrtyä sen armoille. Y.m. senlaatuisia tekosyitä ja tyhmyyksiä tuodaan tuontuostakin esille.

Kun vähänkin vaivautuu lähemmin tarkkailemaan historiikkia sen ajan tapahtumista, niin selvääkin selvemmin nähdään, että jo sortovuosina n.k. aktivistit mitään uhrauksia säästämättä ja henkensäkin menettämisen uhalla, sekä vastoin ent. presidentin tahtoa "lainvastaisesti" työskentelivät vapauttaaksensa sopivan hetken tullen isänmaansa vuos'sataisesta orjuudesta. Jääkärit, Ståhlbergin tuomitsemina "isänmaanpettureiksi", rajattomista kärsimyksistäkään piittaamatta menivät salaa maasta Saksaan, taistellakseen ase kädessä periviholIistansa vastaan, uuvuttaen sen ja palatakseen takaisin, vapauttaen kansansa sekä isänmaansa. Kuten kaikki hyvin muistavatkin, maamme sai itsenäisyytensä, Ståhlbergin vastustuksesta huolimatta, lopullisesti vapaussodan päättyessä toukokuun 16 päivänä 1918. Tällöin palautui maahan luonnollisesti, ilman ent. presidentin apua, rauhalliset olot, sekä tarpeellinen järjestys. Vihollinen oli täydellisesti sillä kertaa tuhottu. Tämän kaiken hyväksi ei ent. presidentti pannut tikkua ristiin. Ehkäpä lienee silloin jossain kellarissa, tarpeeksi kaukana tulilinjoilta, sydän kurkussa seurannut tapahtumien kehkeytymistä? Kun vainotut aktivistit olivat palauttaneet näin tähän maahan "rauhalliset olot", niin hra Ståhlberg vasemmiston ja tosi-isänmaanpetturien (sos.-dem.) äänillä kapsahti korjaaman toisten raskailla uhreilla ja mittaamattomilla kärsimyksillä saavutettuja hedelmiä, syrjäyttäen voittajan, valkoisen kenraalimme. Vaikka tällöin olisi tullut millainen aasi tahansa valtion päämieheksi, niin hänen oli suorastaan pakko hallita rauhallisissa oloissa, kun kirjaimellisesti sanoen, ei ollut kenen kanssa taistella sillä kertaa. Maailmansodan uuvuttamana ryssä oli äärimmäisen näännyksissä, nälkäisenä ja verissään. Sitä lisäksi ahdistivat parhaillaan monet valkoiset emigrantti-kenraalit sekä amiraali Koltsak Siperiasta käsin, Judenits hyökkäsi "Leningradia" kohden, Denikin, sekä hänen jälkeensä saman armeijan päällikkönä Wrangel eteni Etelä-Venäjällä. Puola oli samoin voitollisessa sodassa Neuvosto-Venäjää vastaan. Tämä kaikki tapahtui suunnilleen samoihin aikoihin, jolloin Tarton häpeärauhakin tehtiin (14 p:nä lokak. 1920). Herra Ståhlberg ei mitenkään olisi presidenttikautenaan onnistunut ryssää härnäämälläkään saamaan enään menestykselliseen sotaan Suomea vastaan. Kotoinen punainen rosvolauma ryssineen oli veriinsä hukutettu, siitäkään ei ollut rauhallisten olojen häiritsijäksi. Mutta Ståhlberg n.k. armahduspolitiikallaan, y.m. edesottamisillaan koetti kaikin tavoin tainnoksissa viruvaa kommunismia herätellä henkiin uudestaan, onnistuenkin tässä tehtävässään. Näin kurjasti ja raukkamaisesti voi joku Suomen kansalaiseksi itseään nimittävä valtion päämies menetellä.

Tämän "valtiomiehen" tekojen puolustajat ja hengenheimolaiset ovat vähintäänkin nolanneet itsensä perinpohjin, sekä saanevat hävetä, kun Kokkolan raastuvanoikeuden pöytäkirjat on tältä osaltaan loppuun kirjoitetut. Isänmaallisen kansanliikkeen on nyt vast'edes kerta kaikkiaan huoli pidettävä siitä, ettei enään kansamme historian lehtiä mustata niin kosmopoliittisilla teoilla ja häpeällisillä nimillä, kuin Klingspor, Cronstedt, Ståhlberg y.m. On kerrassaan mitä katkerinta kohtalon ivaa, että suunnilleen 100 vuoden päästä on vielä toinen Klingspor saanut esiintyä Suomen historiassa. Mutta tempora mutantur, nos et mutamur in illis.

Ilomantsissa, tammikuun 4 p:nä 1931.

J. R.

ERNESTI HENTUSELLE.

„Totuuden Torven“ viime numerossa lapualaisille tekemäänne avoimeen kyselyyn vastaamme lyhyesti:

Me emme keskustele „ernestien“ kanssa muualla kuin autossa.

RIKOSLAKI KÄYTÄNNÖSSÄ.

Tuomio Vuorimaan ja Eerolaisen jutussa herättää jokaisessa isänmaallisessa kansalaisessa ihmettelyä. Mainitut miehet katsotaan syypäiksi ankarasti rangaistavaan tekoon. Olemmeko ymmärtäneet lait ja niiden hengen aivan väärin? Vaikka heidät armahdettaisiinkin myöhemmin, ei tämä muuta asian periaatteellista puolta.

Tuomio perustui lehtien mukaan m.m. seuraaviin rikoslain pykäliin: Rl. 15: 1. "Joka valtiopäivillä väkivaltaisesti tahi väkivaltaa uhaten häiritsee maan valtiosäätyjen, niiden valiokuntien tahi jonkun säädyn neuvottelu- tahi päätösvapautta, taikka estää heitä kokoontumasta, taikka sitä yrittää, rangaistakoon kuritushuoneella vähintäin kahdeksi ja enintäin kahdeksitoista vuodeksi." Rl. 25: 9. "Joka tahallansa, ilman laillista oikeutta vangitsemalla, sisään sulkemalla tahi muulla tavalla riistää toiselta vapauden, rangaistakoon kuritushuoneella korkeintaan neljäksi vuodeksi taikka vankeudella . . ."

Käsityksemme mukaan koskevat rangaistusmääräykset ainoastaan rikoksia, koska pykälät ovat rikoslaissa. Mutta jos eduskunnan häiritseminen tai vaikkapa eduskuntamiehen vangitseminen erikoisissa tapauksissa pidetään ansioina, niin pitäisi kaiken hyvän nimessä seurata siitä pikemmin palkinto kuin rangaistus, mahdollisine armahdusjulistuksineen. Nehän ovat loukkaavia, ja sitäpaitsi asiattomia, jos kerran rikosta ei ole tehty. Tuomarien pitäisi pystyä arvostelemaan, koska on rikos ja koska teko on hyvä työ eli ansioksi tekijälleen. Tässä tulee ilmi juuri juryn puute meillä. Lienee vaarallista antaa hallitusvallan astua sen tilalle.

Löytyy paljon tekoja, jotka tavallisissa oloissa ovat rikoksia, mutta erikoistapauksissa eivät sitä ole, voivatpa vielä olla ansioita. Monta sellaista tapausta laissa erikseen mainitaan, mutta mahdotonta on lain sisältää kaikkia näitä poikkeuksia. Esim. kanssaihmisen hengiltä otto on yleensä rikos, mutta hätävarjeluksessa sallittu, samoin varastaminen tavallisissa oloissa, mutta esim. tulipalon sammuttamisessa, ihmishengen pelastamisessa ja rikoksellisen takaa-ajossa on toisen omaisuuden ottaminen sallittua. Hirven ampuminen metsässä on ilman erikoislupaa kielletty ja rangaistava teko, mutta jos sattuisi tapaamaan metsässä hirven, jonka molemmat etujalat ovat selvästi poikki, on senkin ampuminen varmasti sallittua, vaikkei sitä laissa mainita. Lyhyesti: hätä ei lakia lue. Yksinkertaisin asia maailmassa on konstruoida tapaus, jossa eduskuntatyön väkivaltainen häiritseminen lainkiellosta huolimatta eittämättömästi on hyväksyttävä teko. Otaksukaamme: Salaliittolaiset ovat miinoittaneet säätytalon, helvetinkone on pantu käymään niin, että se määrätyllä minuutilla räjäyttää talon, perustuslakivaliokunta on sitä ennen kokoontunut samaan taloon. Viime hetkessä saavat jotkut nuorukaiset selvän murhayrityksestä, hyökkäävät talon kokoushuoneeseen, huutavat: "Paetkaa, talo räjähtää kahden minuutin kuluessa." Puheenjohtaja: "Mitä se teihin kuuluu, millä valtuuksilla tulette, olkaa hyvä, poistukaa." Joku nuorukaisista: "Ettekö siis aio lähteä pois?" Joku edustajista: "Emme". Tämän jälkeen nuorukaiset rimpuilemisista huolimatta vetävät edustajat ulos, otaksukaammepa vieläpä takahuoneesta pari edustajaa, jotka eivät olleet kuulleet keskustelua. Heti senjälkeen räjähtää talo haudaten alleen muita kansalaisia sekä yhden nuorukaisista, joka ei vielä ollut ehtinyt ulos. Ilman nuorukaisten väliintuloa olisi siis valiokunta ehtinyt vielä rauhassa neuvotella pari minuuttia ennen räjähdystä, ehkä tehdä päätöksenkin. He siis väkivaltaisesti häiritsivät valiokunnan neuvottelu- ja päätösvapautta. "Laillisuusmiesten" mielestä he olivat roistoja, kun uskalsivat tarttua pyhiin edustajiin, tietysti salaliittolaiset ovat innokkaimpia säestämässä tässä. Vaikkapa tässä tapauksessa Rl. 15: 1 on ristiriidassa Rl. 16: 19 kanssa, tämä jälempänä siteerataan.

Niinkuin myöhemmin on ilmennyt, oli valtioneuvosto jo ennen Pekkalan ja Rötkön "ryöstöä" päättänyt, että kommunistiedustajat olivat pidätettävät. Muistaakseni onnistui poliisi myöhemmin näitä kahta lukuunottamatta muista 21:stä kommunistiedustajasta vangitsemaan vaan 4, siis n. 5:nnen osan. Vielä tiedetään, että ainakin Pekkala lähiviikkoina ennen tapahtumaa piileskeli, vältti asuntoaan. Näin ollen on hyvin kysymyksenalaista, olisiko poliisi ilman syytettyjen väliintuloa saanut näitä kahta edustajaa pidätetyiksi. Siis suorittivat Vuorimaa ja Eerolainen teollaan palveluksen sekä poliisille että valtiolle, vieläpä eduskunnalle ja itse perustuslakivaliokunnalle.

Koska kerran hallitus oli päättänyt pidättää kommunistiedustajat, katsoi se ne myöskin sopimattomiksi kansanedustajiksi, samaa kantaa todistaa hovioikeuden päätös Turun hovioikeudesta, niin olihan hyvä ja suorastaan onni, että nämä isänmaankavaltajat saatiin kiinni ja että perustuslakivaliokunta tämän kautta aikaisemmin kuin muuten olisi tapahtunut vapautui näistä jäsenistään. Mitä luottamusta olisi eduskunnalla ja kansalla voinut olla niihin valiokunnan päätöksiin ja lausuntoihin, joissa herrat maanpetturit äänillään olisivat saaneet vaakakupin kallistuman omalle puolelleen.

Turun hovioikeus on tuominnut Pekkalan ja Rötkön kuritushuoneeseen maanpetoksellisesta toiminnasta. Rl. 23 §:ssä sanotaan: "Sen, joka on tehnyt rikoksen ja tavataan verekseltä tahi pakosalta, saa kuka hyvänsä ottaa kiinni niissä tapauksissa, jotka 20 ja 21 §:ssä mainitaan. Jokaisella olkoon niinikään valta ottaa kiinni se, joka Keisarin ja Suuriruhtinaan käskynhaltijan kuulutuksen mukaan on vangittava . . ." §§ 20 ja 21 tarkoittavat rikoksia, joista seuraa vähintäin 2 vuotta vankeutta ellei vangitseminen ole vastoin valtiopäiväjärjestystä tahi säätyjen erioikeuksia. Ymmärtääkseni valtiopäiviä koskeva poikkeus ei kuulu jälkimäiseen tapaukseen, jos olen oikein käsittänyt, saa siis vangittavaksi kuuluutetun henkilön kuka hyvänsä ja missä hyvänsä, myös eduskunnassa, vangita. Riippuu ainoastaan teknillisistä seikoista, ettei vangitsemismääräystä voida samalla kuuluttaa, kun se päätetään, mutta olisihan koomillista, jos hallitus kokouksessa päättää vangittavaksi rikoksellisen, poistuessaan kokouksesta ministerit tapaavat tämän henkilön, mutta eivät uskalla pidättää häntä, koska heidän päätöstään ei olla ehditty kuuluttaa. Tulemme samaan tulokseen kuin ennen, oli onni että V. ja E. ehtivät vangita P:n ja R:n, ennenkuin vangitsemismääräystä ehdittiin julaista, sillä sen jälkeen heitä ei olisi enään saatu kiinni. Että vankeja ei heti jätetty viranomaisille, niinkuin oli Eerolaisen tarkoitus, johtui epäselvästä sisäpoliittisesta tilanteesta.

Rl. 16: 19:ssä on: "Joka tietää valtiopetoksen, maanpetoksen, murhan, ryöstön j.n.e. . . . olevan hankkeissa, eikä ajoissa, kun rikosta vielä kävisi estäminen, anna siitä tietoa viranomaiselle tahi sille, jota vaa-

Kouluhallituksen tarkkaamista.

Kouluneuvos Franssila on kouluhallituksessa ryssäläisvallan muistomerkki. Tuli ylitirehtöörin apulaiseksi pahimpana Seynin sortokautena. Virkaa haki myös jalo isänmaanystävä Artturi H. Virkkunen, jota pidettiin virkaan itseoikeutettuna ollen ensimäisellä ehdokassijalla. Franssila sai kuitenkin viran. Hän nim. kirjoitti mielipiteistään Suomettareen, jossa hän pitkässä allekirjoittamassaan kirjoituksessa puolusti silloista ryssäläismielistä Turun läänin kuvernööriä. Ryssät tarvitsivat notkeaselkäisiä miehiä. Ehkäpä tässä on salaisuus hra Franssilan nimittämiseen!

Tuli punakapina. Franssila määrättiin kouluhallituksesta tutkimaan Kouvolaan valkoisten toimesta pidätettyä kansakouluntarkastajaa, maisteri R. Roinetta, joka oli sekaantunut sekä ryssien että punaisten hommiin. Kouvolan kasarmikomendantti, luutnantti E. v. Essen kertoi, miten Franssila vaati Roinetta vapautettavaksi, sekä lisäsi: "myös todistan ,että tohtori Franssila ja maisteri Roine näyttivät olevan perin l ä h e i s i ä ystäviä," (Suunta v. 1925, siv. 71).

Kapinan kukistuttua menettivät ryssien ystävät paikkansa, mutta hra Franssila säilytti asemansa ja rupesi nyt — edistysmieliseksi, tarpeen mukaan — aitosuomalaiseksikin. Edistysmielinen oli silloinen ylijohtaja sekä tasavallan presidentti. Ainako vain tuulen mukaan? Kouluhallituksen uudelleen järjestettyä haki hra Fr. kansanopetusosaston päällikön virkaa, ja kun nyt sitä ei saanut, valitti oikeuskansleriin, mutta huonolla menestyksellä. Mikä olisi ollut luonnollisempaa, että ylitirehtöörin apulainen olisi tullut tähän virkaan, mutta taisipa nyt olla päteviä syitä, kun Fr. ei nyt nimitetty (!). Hänelle uskottiin kuitenkin seminaarien johto, siis tulevien opettajien kasvatus. Miten hän on tätä tointaan hoitanut?

Paljon on huomiota herättänyt Fr:n suhtautuminen vanhempiin seminaarijohtajiin. Jyväskylän seminaarinjohtaja Ojala, joka oli kaikkein ensimäisiä kansanopetusmiehiä maassamme, sai kokea tätä suhdetta. Hra Ojalan lähellä olleet henkilöt varmaan tietäisivät kertoa siitä tavasta, jolla suhtauduttiin kouluhallituksesta käsin asioihin. Varsinkin ihmeellinen oli se tapa, jolla Kajaanin seminaarinjohtaja Rihtniemi joutui eläkkeelle. Samoin Heinolan seminaarinjohtaja Siilänen. Näissä miehissä taisi olla toinen henki?

Fr:n osuus seminaarien elämään arvioidaan aikanaan kokonaisuudessaan. Nyt vain seuraavaa. Tähän saakka hänen iskusanansa on ollut "liikuntakasvatus". Sitä hän seminaarikomiteassa on ajanut siten, että 5-vuotinen seminaari on muutettu 6-luokkaiseksi voimistelun vuoksi, jolle on varattava 30 viikkotuntia, s.o. yksi kokonainen vuosi. Ennen ajateltiin kansan voiman olevan päässä ja sydämessä, nyt käsivarsissa ja kintuissa. Ei mikään muu aine saa arv. seminaarin määrääjältä näin suurta huomiota.

Jo ylläoleva selvittää, mikä kanta hra Fr:lla on ollut ja on uskonnonopetuskysymykseen. Se ei ole hänen suosiossaan. Hän on ryhtynyt vastustamaan opetusministerin uskonnonopetustuntimäärän lisäämistä seminaareihin. 3 viikkotunnilla. Hra Fr:n mielestä se koituu kansakoulunopettajakasvatukselle v a h i n g o k s i. Se on e p ä h i s t o r i a l l i s t a, s u h t e e t o n t a, e p ä t e r v e t t ä k e h i t y s t ä ja vaikka mitä. Niinpä kouluhallitus vastasi opetusministerin määräykseen, ettei korotus käy päinsä. Kun opetusministeri uudisti määräyksensä, lienee kouluhallitus tehnyt jonkinlaisen ehdotuksen. Siihen nähden, että ehdotetaan melkoista rahamäärää tarvittavaksi, merkinnee se sitä, että aiotaan lisätä luokkien tuntimäärää. Onhan raha-aika kireä ja tunteja jo seminaareissa paljon. Kireänä raha-aikana voinee koko uskontotuntien lisääminen k a a t u a — rahakysymykseen. Ministerin tarkoituksena lienee, että otettaisiin tunteja uskonnolle vähemmän tärkeistä aineista tai niistä, joissa seminaareissa on suhteettomasti enemmän kuin mitä aineita vastaavasti on koulussa. Näitä aineita on. Mutta hra Fr. ei löydä näitä aineita, kun uskonnonopetuksesta on kysymys. Kylläkin suomenkielelle. Opetusministeri Kukkonen määräsi v. 1928, että ruotsinkielisiin seminaareihin on saatava suomenkieltä. Kouluhallitus löysi heti tälle kylläkin tärkeälle aineelle 7 viikkotuntia ja ministeri vahvisti ehdotuksen. Nyt pyydetään uskonnolle vain 3 viikkotuntia, ja näitä 3 tuntia ei hra Fr. löydä seminaareista, suomenkielisistäkään. Vetänee vasemmalle!

Seminaariasiain kouluneuvos Fr. on aikoinaan ollut taipuisa ylhäältä ja alhaalta tulleisiin painostuksiin. Mutta kun on kysymyksessä uskonnonopetus, silloin panee tiukasti vastaan, näyttää kuin miehistyneen. Kysytään hra Fr:lta suoraan, meneekö uskonnonopetuksen vaatimus liiaksi vastoin sisintä vakaumusta ja tarkoitusta? — Seuraamme aikaa ja palaamme uudelleen ja syvällisemmin asiaan, riippuen erinäisistä seikoista.

---

ra uhkaa; rangaistakoon j.n.e." Kommunistien toiminnasta oli annettu paljon varoituksia, mutta kun niillä ei tuntunut olevan mitään seurauksia, olivat isänmaalliset kansalaiset velvollisia ja pakoitettuja toimimaan viranomaisten apuna. Siitä ei päästä mihinkään, etteikö V:n ja E:n teko ollut isänmaallinen ja hyödyllinen, sekä välttämätön, niinkuin Eugen Schaumanin laukaus, sillä muussa tapauksessa P. ja R. ei olisi saatu pidätetyksi, joten se siis ei voi olla isänmaan rikoslain alainen jos isänmaa saa itse määrätä itsestään.

Pakanoilla ja vieläpä kristityillä pimeällä keskiajalla oli erikoisia paikkoja, temppelejä ja alttareita, joissa rikollisetkin olivat turvatut, meidän valkoisen Suomen miesten mielestä ei edes eduskunnan perustuslakivaliokuntakaan saa olla sellainen paikka, jossa maankavaltajat saavat turvaa. Oli erinomaisen hyvä, että juuri tämä seikka tuli pointoiduksi V:n ja E:n teon kautta. Luulen sen olleen terveellistä kaikille silloisille 200:lle puoluetyrannille. Nyt riemuitsevat kaikenlaiset puoluepukarit, jotka ovat tunteneet maan horjuvan allansa. Mutta tietäkööt Vuorimaa ja Eerolainen, että olette eturivin miehiä. Tekonne oli rohkein ja taitavimmin suoritettu kaikista viime vuoden kaappauksista. Passiivisen vastarinnan, jääkäriliikkeen ja vapaussodan rinnalla tulevat viime kesän tapahtumat olemaan niitä voimanlähteitä, joista tulevaisuudessa ammennetaan.

Lakiasioissa maallikko.

Sulo-Veikko Pekkola,
jääkäri, joka kirjoittaa kalterijääkäreistä.

Kansalaiset!

Onko kirjahyllyllänne Sulo-Veikko Pekkolan "K a l t e r i j ä ä k ä r i t"?

Ellei ole, niin korjatkaa joulunaikuinen laiminlyöntinne, menkää tilipäivänänne lähimpään kirjakauppaan ja ostakaa tämä teos. Jos se on sieltä jo loppuunmyyty, niin älkää olko huolissanne — uusi painos on parhaillaan tekeillä.

Mikä on sitten näin suositeltava kirja? Se on kirja, joka pitäisi isänmaallisen mielialan kasvattamiseksi ottaa lukukirjaksi suomenkielen tunneilla oppikoulujen keskiluokilla. Siinä on kimppu "tosikertomuksia" niistä rohkeista kansalaisistamme, jotka tunnetaan shpalerniittien nimellä. Kun maailmansodan aikana maamme eli jännittäviä aikoja ryssän sorron alla ja uljaitten nuorukaisten tie johti Saksaan sotataitoa oppimaan, suorittivat n.k. etappimiehet, jotka värväsivät jääkärikokelaita ja opastivat heitä salateitse maasta pois santarmien silmien ohitse, tärkeän, mutta vaarallisen tehtävän. Monet näistä etappimiehistä, jotka edustivat, kuten heidän opastettavansakin, kaikkia yhteiskuntaluokkia, joutuivat kuitenkin lopulta ryssien vakoilutoiminnan uhreiksi ja saivat vapaan matkan ensin Katajanokalle ja sitten Pietariin Shparelnajan vankilaan, missä saivat viettää pitkiäkin aikoja odotellen kuolemantuomiotaan, josta Venäjän vallankumous sitten kumminkin avasi heille oven vapauteen, vapauteen, joka sinänsä ei vielä suuria merkinnyt — ja niinpä näemmekin samat miehet taas vapaussodan valmisteluissa ja taistelun tuoksinnassa.

Kalterijääkärinä olemiseen sisältyi näille rohkeille aktivisteille paljon sitä, mitä itsenäisyystaistelumme historiassa tullaan aina ihaillen ja kunnioittaen muistamaan. Heidän työnsä ja taistelunsa, seikkailunsa ja rohkea uskonsa isänmaan vapauteen on ollut ja on edelleenkin innoittajana ja rohkaisijana kaikkeen siihen työhön ja taisteluun, mitä käydään tämän maan lopulliseksi itsenäistyttämiseksi. Tässä teoksessa kolmisenkymmentä kalterijääkäriä kertoo Sulo-Veikon nasevan kynän kokoamina tai muistiinmerkitseminä kukin oman matkansa vaiheita, kokemuksia, ajatuksia ja uskoja. Moni heistä on jo mullan alla, mutta moni parhaillaankin suorittamassa suurta isänmaallista vartiopalvelustaan — mainitaksemme vain kansanliikkeen johtajan Vihtori Kosolan.

Rientäkää ostamaan tämä miehekäs, reipas ja kovia koettelemuksia kuvatessaan huumorinkin höystämä teos, niin varmaankin jäätte jännityksellä odottamaan myös teoksen jatkoa, joka jo kuuluu olevan tekeillä.

"Kalterijääkärit" jokaisen aktiivisen isänmaanystävän kotiin!

V. V. V.

Valkoinen työläinen — valtiolle kauhistus.

Olemme saaneet eräältä "kyytimieheltä" kirjeen, joka mielestämme ansaitsee tulla lukijakunnankin tietoon. Julkaisemme seuraavassa pääkohdat siitä:

"Pyydän saada kirjoittaa Teille, koskapa pidän Aktivistia ainoana omana lehtenäni ja purkaa hieman sitä oikeutettua harmia, jota tunnen aktivistisesti toimineiden puolesta. — Kerrotaan kuin jotain julkista salaisuutta, että jotkin kyyditysmiehet olisivat saaneet ruhtinaallisia korvauksia kyydityksistään. Tosi kuitenkin on, että m.m. tämän kirjoittaja, yksi tuon ilkeämielisen huhun uhri, sai tänäänkin päivälliseksen erään toisen "vapaalla jalalla" olevan lopputilin kustannuksella eräässä 3:n luokan ruokalassa kaalisoppaa, leipää ja piimää. Päävaikuttimenani siihen, että valitsin näin halvan keiton, oli "muilutustoverin" kukkaron sääliminen, koskapa tiesin hänenkin olevan saman asian vuoksi työtön. Teen hieman vertailua: tämä muilutusmies, sitkeällä työllä elättänyt itseään palkkatyöläisenä valtion sotalaitoksen alaisessa tehtaassa, täyttänyt tinkimättä saamansa ohjeet ja seurannut esimiestään "vakaassa uskossa", laki rangaissut ankarasti. Onko mies? Onko oikeutettu saamaan samat ansiomahdollisuudet valtion palkkatyöläisenä kuin joku ent. punakaartilainen? Ja onko samaan valtion lentokonetehtaan johtokuntalaisilla edelleen oikeus kävellä pää pystyssä ja käyttää esim. ent. sotaministerin titteliä. Tarkoittamani ent. sotaministeri seurailee nyt maan asioiden kehitystä S. Sosialidemokraatin välityksellä vakuutellen sen oppeja ainoiksi autuaaksitekeviksi. Arv. toimituksella on luullakseni tiedossa tämän herran nimi ja luullakseni myöskin hänen "isänmaallisuutensa" ja sosialistisuutensa. Tällaisista henkilöistä ovat valkoiset työläiset nykyään riippuvaisia valtion töissä. Jos aikoo pysytellä töissä, pitää olla muuta kuin valkoinen tai "puhdistaja". Luetaan rikokseksi, jos uskaltaa toimia jossakin yhdistyksessä, jonka toiminnan motiivina on tinkimätön isänmaallisuus. — Mutta: työttömyys, vankilat tai kuolema eivät saa peloittaa. Meillä ei ole varaa tinkiä asioissa, joissa ei yksilö merkitse mitään."

Edelläolevan johdosta kysymme: mistä johtuu, että ent. punakaartilaisia pidetään valtion töissä, mutta valkoiset työläiset erotetaan? Voiko esim. herra kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeri selittää sen?

Meillä on tilaisuus julkaista kuva Teiskon käräjiltä, missä Hakkilan kyytimiehet saivat tuomion. Etualalla selin näkyy juutalaistohtori Mikko Erich tyypillisessä asennossaan esittelemässä vaatimuksia oikeudelle. Kuten toisessa paikassa lehteämme kerrotaan, ei Erich arvannut mennä Heinäveden käräjille todistamaan Happosen juttuun.

PUNAUPSEERI.

Lepäily porvarillisen Suomen sairaalassa.

Punaupseeri Heikki Ilvesviita Oulusta joutui viime keväänä pidätetyksi salaisen kommunistipuolueen kirjapainosta Helsingissä. Ilvesviita oli toiminut Suomen armeijassa alikersanttina ja sittemmin käynyt Neuvosto-Venäjällä punaupseerikoulun, tullen korotetuksi k e r s a n t i k s i. Pidätettäessä Ilvesviita hyppäsi Sörkässä toisen kerroksen ikkunasta kadulle taittaen jalkansa ja joutui Eiran sairaalaan. Sittemmin hänet oli siirretty Katajanokalle lääninvankilaan, missä odotti tuomiotaan. Kenraali Wallenius, everstiluutnantti Kuussaari ja Pekkala & Rötkön ryöstäjät muistavat hyvin kainalosauvojen avulla kävelevän miehen, joka vankilan käytävillä huuteli: "Lapuan roisto, fascisti j.n.e.".

Aktivistit! Tarkatkaa ylläolevia piirteitä!

Muutaman vuoden kuluttua on tämä Moskovan kätyri vapaana ja silloin on tarpeellista muistaa miehen ulkonäkö, sillä kostamatta ei koskaan saa jäädä jääkärien pilkkaaminen.

Verin vannottu vala pitää!

Valehteleeko „Aktivisti"?

Tapaukset seuraavat toisiaan. Viime vuonna kirjoitimme pitkiä artikkeleja johtaja Juho Lähdesniemestä (Vaasasta), joka oli m.m. valtion tilintarkastajana. Vaasan hovioikeus tuomitsi hänet 1 ½ v. kuritushuoneeseen.

Tämän voiton jälkeen taas huomautimme viranomaisille, että Valtion kivääritehtaalla Jyväskylässä toimii S.K.P:n soluja, ja pyysimme toimenpiteitä, mutta turhaan. Muutama päivä sitten e. k. teki Jyväskylässä tunnetun paljastuksensa ja pidätti yhden kivääritehtaan työmiehen, joka oli toiminut soluna.

Miten voi Aktivisti jo puoli vuotta aikaisemmin tietää, että kivääritehtaalla oli S.K.P:llä solunsa, kun ei valtiollinen poliisikaan tiennyt. Tämä on käsitettävä siten, että Aktivisti-lehti seuraa tarkasti aikaansa. Se valehtelee, sanoo "S. Sosialidemokraatti". Miksi? Jyväskylän jutussa nähtiin, että sosialidemokraattimme ovat sotkeutuneet kommunistien puuhiin ja siksi he pelkäävät totuutta. Kuuluihan kaksi "Työn Voiman" miestä "Myyriin". Totuudenpuhuja ei saa julkisessa sanassa yösijaa, mutta Aktivisti ottaa sen pakosta, jos ei muuten, niin korkeasta maksusta, à 20:— vrk.

Tarton rauha.

Oliko se Suomelle edullinen?

Ensimäisenä nimetty presidenttiehdokas, Elannon herra johtaja-toveri Tanner on Suomen Sosialidemokraatissa n:o 324 29. 11. —30 julkaistussa haastattelussaan puolustaessaan herra Ståhlbergia, lausunut Tarton rauhan eduista seuraavaa:

". . . Viime aikoina on Lapuan liikettä lähellä olevien taholla tullut kovin muotiin väittää, että Tarton rauha olisi ollut Suomelle epäedullinen. Tätä väitettä ei ole koskaan edes yritetty todistaa ja se olisikin mahdottomuus. Jokin yksityisseikka tässä rauhassa muodostui tietysti maallemme epäedulliseksikin, mutta tämmöinen suuri selvittely onkin otettava kokonaisuutena. Jos sen semmoisena ottaa, täytyy jokaisen asiata tutkineen tulla siihen tulokseen, että se oli erittäin edullinen maallemme. Sen voinee nyt jälkeenpäin vastapuolenkin kuullen mainita . . ."

1) Siitä, onko Tarton rauha ollut häpeärauha Suomelle, vai kannattaako sitä kiitellä, voi jokainen lukija itse muodostaa oman käsityksensä luettuaan seuraavan. Samalla en malta olla painostamatta, että tämän rauhan näkevät edulliseksi eräät Suomen tasavallan presidenttiehdokkaat, joten samalla, kun lukija muodostaa mielipiteensä rauhasta, voi punnita myös kahden presidenttiehdokkaan juuri tässä asiassa jo käytännössä osoitettua valtiomiestaitoa.

2) Väitteen epäedullisuudesta myöntää herra Tanner itse kyllä todeksi, sillä sanoohan hän selvästi, että rauha on epäedullinen "joiltakin yksityiskohdiltaan", mutta kuitenkin päätyy hän siihen loppuratkaisuun, että se oli "erittäin edullinen". Koska herra Tannerin sosialidemokraattinen taktiikka sallii samassa asiassa sanoa, että on väärin ja ei ole väärin, molemmat yhtä totisin kasvoin, koetan porvarillisen katsantokannan mukaisesti jatkaa Tartossa solmitun häpeän tarkastelua.

3) Kuten toveri Tanner edelleen huomauttaa, että tällaiset asiat ovat otettavat suurta taustaa vastaan tarkasteltaviksi, teen sen juuri, mutta päädyn kylläkin aivan vastakkaiseen loppuratkaisuun, mikäli herra Tanner lopullisesti tarkoittaa, että rauha oli edullinen.

4) Se, että tämä asia on nyt vasta otettu tarkastelun alaiseksi ja että "tätä väitettä ei ole koskaan yritettykään todistaa", johtuu siitä, että hallitus ei ole sallinut keskustelua rauhasta. Jo solmiamisvuonna m.m. minäkin lähetin kirjoituksia siitä isänmaallisiksi tunnetuille sanomalehdille, mutta nämä eivät rohjenneet niitä julkaista. Tuo "painotarkastus" meni niin pitkälle, että muistakin julkaistuista kirjoituksistani, joissa ohimennen rauhasta mainittiin, nämä lauseet jätettiin pois. Tilanne on nyt Lapuanliikkeen vaikutuksesta sikäli selvinnyt, että tässä valtakunnassa jo rohkenee joku sanomalehti asiat sanoa sellaisina, kuin isänmaallisesti ajatteleva väestön osa ne käsittää. Se on jo paljon vuosikymmenen kestäneen kiihkeän myrkkykylvön jälkeen. Kysymykseen, miksi Tartossa solmittu rauha on tuomittava, voidaan puhtaalla sydämellä vastata seuraavasti:

"Tartossa solmittu rauha on maallemme häpeällinen siksi, että

a) rauhan sanelivat ryssät, vaikka suomalaiset asein olivat osoittaneet, kuka tämän rauhan ehdot määrää. Kun Suomi oli vastaanväittämättömästi voittanut sodan, niin miksi ei rauhaa laadittu sellaiseksi, että aikaisemmat vääryydet olisivat tulleet edes osaksi oiotuiksi? Tässä tietenkin tahdottiin rikkaan ja suuren Suomen taholta osoittaa "ihmisyyttä" ja "korkealle kehittynyttä kulttuuria" lyötyä ryssänmaaraukkaa kohtaan (n.s. keskustapolitiikkaa), sillä olisihan muka ollut merkillistä ymmärtämättömyyttä ja kiittämättömyyttä, ellei voitettu olisi muistanut voittajan suurta jalomielisyyttä. Niiden herrain, jotka Suomi lähetti ryssän puheille, piti kaikkien olla lukeneita miehiä ja miehiä yleensä. Eivätkö he rohjenneet muistaa oman isänmaansa historiaa, mennessään laatimaan historiaa, vai onko teosta vedettävä se johtopäätös, että neuvottelijamme ovat joistakin puoluesyistä osoittaneet merkillistä piittaamattomuutta, muinaisten kokemusten aliarviointia, sillä eihän voida väittää tekoa ajattelemattomuudessa tehdyksi — neuvottelijoillahan itsellään oli mahdollisuus pitkittää neuvotteluja haluamaansa määrään. Ainakaan johtavalta taholta ei heitä Suomesta kiirehditty. Päinvastoin saivat he kehoituksia siirtää päätöksen tekoa usealta taholta. M.m. Puolassa ollut edustajamme, ollen tietoisena Puolan hyökkäysvalmisteluista vaatimalla vaati, että neuvotteluja olisi pitänyt pitkittää. Kaikki oli turhaa, sillä vastassa oli suomalainen jääräpäisyys. Minkä asein voitettiin, se valtiotaidossa (sopimuksen teossa) tuoreeltaan menetettiin. Mutta onhan Suomen kansalla tuleville polville jättää jälleen uusi vakuuttava todistus kaikkiin aikaisempiin kokemuksiin liitettäväksi, mikä ilmestys istahtaa peräsimeen, kun ryssä otetaan keulaan.

V. S.

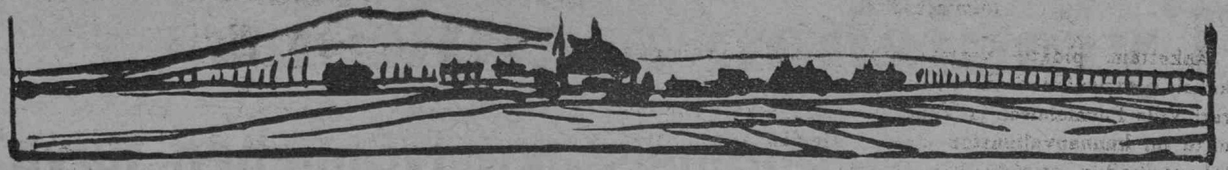
Työmiehen ajatuksia.

Puolueissako työmiehen turva?

Allekirjoittanut haluaa tuoda julki omat käsitteensä tästä Lapualta alkaneesta suuresta kansanliikkeestä, joista pyydän lehtenne palstoilla tilaa esittää ne julkisuuteen. Olen alusta alkaen hyväksynyt tämän liikkeen päämäärät täydellisesti. Toivoisin mitä hartaimmin, että Suomen kansa alkaisi nyt jo terveen järjen valossa harkita itsenäisesti elämän arvoa ja tarkoitusta, eikä antaa puoluepolitiikkojen ja kaikellaisten kiihottajien myrkyttää mieltään ja oikeuskäsitteitään, sillä uskon, että totuuden ja oikeuden laki pitäisi löytyä jokaisen ihmisen omastatunnosta. Allekirjoittaneen mielestä ei herrojen K. J. Ståhlbergin ja Jalanderin käsitys ole vallan oikea. Heidän puolustaessaan niin sydämestään kaikkia tämän syntisen ihmiskunnan ehkä tietämättömyydessään tai ilkeyksissään keksimiä lakeja. Herra Ståhlberghan siinä "suuressa vaalipuheessaan" myöskin mainitsi, että kaikkia kulloinkin voimassa olevia lakeja täytyy ehdottomasti noudattaa (vaikka niiden avulla ja suojassa voitaisiin harjoittaa rauhallisesti jatkuvasti ja äkkipäisesti kuinka törkeitä rikoksia tahansa). Herra Ståhlbergin olisi pitänyt samalla sanoa, että ei hän tunnusta lainkaan kristinuskoa eikä Jeesuksen oppia. En kannata mitään puolueita, arvostelen vain tilanetta, ja joitakin virkamiehiä oman järkeni ja oikeuskäsitteeni mukaan. Aktivisti-lehteä vainotaan puoluelehtien taholta niin ankarasti, vieläpä hallituksenkin taholta painokanteineen. Minun käsitykseni mukaan se on näin sivulta tarkkaavan silmillä nähtynä arvostellut ja julkaissut palstoillaan vain peittelemätöntä totuutta. Mutta se on aina vain se sama lain tulkinta kuin oli parituhatta vuotta aikaisemmin, että totuuden puhujalle ei tahdota antaa yösiaa, sehän tahdotaan nykyäänkin evätä jo häneltä syntyessään.

Jos Jeesus eläisi nyt lihassa täällä maan päällä meidän keskuudessamme, niin varmaa on, että hänet tuomittaisiin niin ankaraan rangaistukseen, jos ei juuri hirsipuuhun, niin kumminkin kovimpaan rangaistukseen, kuin kulloinkin voimassa olevat lait sallivat, käyttäessäni professori Ståhlbergin sanoja. Jeesushan käytti omankäden oikeutta puhdistaessaan Jerusalemin temppelin kaupustelijoista, joka ei ihmisten lakien ja käsitysten mukaan hänelle kuulunut. Vapahtajamme käytti kaikesta maallisesta mahdista huolimatta suoraa toimintaa, tietäessään siinä täyttävänsä ennenkaikkea Isänsä Jumalan lain, jonka täytettyään hänet kumminkin ihmisten lakien mukaan tuomittiin häpeälliseen kuolemaan ristinpuussa. Nyt meidän päivinämme on yhä jatkuvaa totuuden vainoa, ehkä vieläkin kiihtyneimmässä muodossa kuin siihen aikaan. Totuuden puhuja joutuu joka tapauksessa häväistäväksi, ja hyvin useassa tapauksessa ruumiillisesti pahoinpideltäväksi. Tarkoitukseni ei ole millään tavalla halventaa hallituksen arvovaltaa, enkä tahdo myöskään näiden mainittujen herrojen kunniaa loukata. Mutta kun tulee tuijotettua kovin tarkkaan ihmisten laatimiin lakeihin, sillä niissä on joka tapauksessa hyvin harhaan vieviä puutteellisuuksia, niin tulee unohdettua kokonaan Jumalan laki, silloin loppujen lopuksi tulee se suuri katastroofi, että sellainen kansa tulee häviämään sukuputtoon täältä maanpallolta sitä ei voi silloin enään minkäänlaiset rukoukset pelastaa. Olen itsekseni hiljaisuudessa ajatellut ja epäillyt, että kun nyt ovat alkaneet suurpolitiikot harjakset pystyssä tuomita Lapuan Liikettä, että kun tämä liike on jo valtiollista ilmapiiriä puhdistanut niin suuremmoisesti,, niin he pelkäävät, että mainittu kansan liike jos se saa edelleenkin jatkua, voi saada aikaan vieläkin suuremman puhdistuksen. Nimittäin ihmisten mielessä voi tulla tämän kansanliikkeen ansiosta terveempi ajatussuunta, ja sen mukaan puhtaammat elämäntavat. Politiikot ja niin kutsutut konsulit ajattelevat ehkä kauhulla sellaista aikaa ja mahdollisuutta, jolloin heillä ei tulisi olemaan virkansa arvosta työtä, jos ihmiset tekevät parannuksen, ja alkavat elää puhdasta ja siveellistä elämää. Heillä politikoilla ja konsuleilla on vaikea totuttaa itseään sellaiseen muka alennustilaan, että he tulisivat olemaan kaiken kansan kanssa samanarvoisia, eihän he silloin voi politikoida ja juonitella, sillä puhdas ja rikollisuudesta vapautunut kansa ei voi sitä sallia. Ihmettelen suuresti, miksi suuri osa nimeltään isänmaallisia, vieläpä hallituskin niiden välttämättömien lain rikkomusten takia, ottavat niin kylmästi sen avun vastaan, jonka isänmaallinen kansa on vaivojaan ja kustannuksiaan säästämättä sille tarjonut? Ja yhdessä sosialistien kanssa tuomitsevat nämä isänmaamme pelastustyötä täyttävät suuriksi rikollisiksi. Ilman kansannousua siihen kuuluvine kyydityksineen ja oman käden oikeuksineen ei hallitus olisi milloinkaan kyennyt tukahuttamaan ja estämään sitä rikollista kylvöä ja kiihoitusta, jota kommunistit ovat harjoittaneet, eikä olisi hallituksella varaa palkata koko isänmaallista kansaa poliisin palvelukseen. Näillä käytettävissä olevilla poliisivoimilla, etenkin jos heissä sattuu olemaan suuri osa kommunismi-aatteen kannattajia, ei voida estää kommunisteja soluttamasta hiljalleen koko kansaa neuvostodiktatuurin pakollisiksi kannattajiksi. Allekirjoittanut käsittää näiden puoluevaarien laillisuuskirkumisen siten, että juuri ne puolueet, jotka nykyään ovat olevinaan innokkaampia laillisuuden puoltajia, edistävätkin laittomuutta kaikkein enin. Olen ollut ja pysyn edelleenkin siinä varmassa uskossa, että ainoastaan reipasotteisten pohjalaisten Lapualta alkaneen suuren kansanliikkeen voimalla ja ansiosta, saadaan jälleen Jumalan ja kansakunnan laki arvoonsa ja oikeuksiinsa. Varmaa on myöskin, että niillä kyyditsijöillä, jotka joutuivat lain kirjainta rikkomaan, oli sydämen asiana saada pikaisesti laki arvoonsa, siis he ovat todella lain pelastajia eikä rikkojia. En kuulu tämän kansanliikkeen aktivistisesti osaa ottavien joukkoon, siihen olisin ehkä liian arkakin, mutta sydämmeni lämmöllä olen seurannut heidän reippaita otteitaan kommunistisaastaa hävitettäessä maasta pois, ja niin ollen hyväksyn ne täysin oikeutettuina. En voi käsittää näitä kertomiani tosiasioita miksikään kiihoitukseksi, puoluepolitiikka kiihoittaa itse itsensä yhä jatkuviin laittomuuksiin, jota en ainakaan minä, allekirjoittanut, toivoisi, sillä olen ehdottomasti rauhaa ja laillisuutta rakastava kansalainen.

Työmies.

UUTISIA

Helsingissä ei autonkuljettaja

SAA LUKEA "AJAN SANAA" — SE ON KIELLETTY TAPON UHALLA.

Sen häikäilemättömän terrorin johdosta, joka Helsingissä on kohdistettu kommunistien taholta isänmaallisia autonkuljettajia vastaan, pitivät nämä äskettäin kokouksen. Päätettiin perustaa isänmaallisten autoilijoiden kerho. Tässä kokouksessa kerrottiin muuten tätä terroria erinomaisesti valaiseva esimerkki, josta syntyy oikeusjuttu. Eräs autoilija oli äskettäin toimessaan ja odotti pirssissään kyydittäviä, lukien Ajan Sanaa. Yhtäkkiä pysähtyi hänen autonsa viereen Virvoitusjuomatehdas Salaman kuorma-auto, jota kuljetti silloin Valo Lehtinen-niminen autoilija. Hänen rinnallaan istui eräs toinen saman tehtaan autonkuljettaja. Lehtinen tiedusteli ensiksimainitulta autoilijalta tämän ansiota, johon sai vastaukseksi ,että ne ovat heikot. Tähän Lehtinen lausui, että kuinkas te lapualaisena niin vähän tienaatte, sillä onhan lapualaisilla varoja. Kun ensiksimainittu autoilija edelleen selitti, etteihän lapualaisilla ole sen suurempia etuoikeuksia kuin muillakaan, alkoi Lehtinen solvata sekä häntä että Lapuan liikettä, ilmoittaen lopuksi, ettei kyseellinen autoilija kauankaan elä ja lisäten tappavansa hänet. Tämän murhauhkauksensa hän kahden muun paikalla olleen todistajan kuullen uudisti vielä kahteen kertaan, jonka jälkeen lähti ajamaan edelleen. — Samainen Lehtinen saapui saman autoilijan luokse erääseen toiseen pirssiin ja jälleen kahden vieraan henkliön läsnä ollessa uudisti uhkauksensa. Tämä kiukunpurkaus kuuluu johtuneen siitä, että häntä oli poliisilaitoksessa edellisten uhkaustensa johdosta kuulusteltu. Uhkaustaan täytäntöönpanematta Lehtinen kuitenkin tälläkin kertaa poistui. —

*

Kommunistisia julistuksia Jokelassa.

T.k. 21 päivän aamuna tavattiin Jokelassa puhelinpylväisiin asetettuja kommunistien kiihoitusjulistuksia. Sepustukset olivat laaditut jäljittelemällä n.s. painokirjaimia. Kaikesta päättäen on k.o. julistus Jokelan omien kommunistien aikaansaama. Kokonaisuudessaan kuuluu se seuraavasti:

"L. L. L.

Toverit työläiset!

21 pv. tammik. 1924 kuoli Venäjän ja koko maailman suurin vallankumoustaistelija V. J. Lenin. 15 pv. tammikuuta 1919 murhasivat Saksan lahtarien palkkakätyrit Saksan mainehikkaat vallankumousveteraanit Karl Liebknehtin ja Rosa Luxenburgin. Työläistoverit! Kunnioittakaa kaikkensa vallankumouksen puolesta uhranneita punaisia rintamataistelijoita jatkakaa heidän työtänsä. Valmistukaa punaisiksi rintamataistelijoiksi! Valmistautukaa ennenkuin se on myöhäistä. Alas valkoiset ja keltaiset faskistit lyökää! Työn orjuus vapauttakaa! Tilalle luokaa kansojen vapauden vaalia! Neuvosto Suomi.

S.K.P. S.K.P."

Lappeenrannassa aseharjoituksia.

Osuusliike Onnin maatalon ullakolta löydetty suuri määrä kommunistista kirjallisuutta.

Viime viikolla takavarikoitiin viranomaisten toimesta Lappeenrannan Taikinamäellä asuvan työm. Armas Martinpellon asunnosta japanilainen kivääri- ja kaksi isompikokoista salonkikivääriä sekä samassa talossa asuvalta työm. Eino Vähäpullolta taskuase. Niinikään takavarikoitiin talossa, jossa edellisten lisäksi asuu työm. Kelpo Ahonen, kommunistista kirjallisuutta. Yhdelläkään tavatuista aseista ei ollut kantolupaa. Mainittakoon, että yllämainitut miehet olivat juuri samana päivänä käyneet pitämässä ampumaharjoituksia ja olivat viranomaisten tullessa taloon parhaillaan aseitaan puhdistamassa. Japanilaisella kivärilläkin oli samana päivänä ammuttu 40 laukausta.

Viime lauantaina päivällä toimittivat poliisit kotietsinnän Osuusliike Onnin maatalossa Lappeen Tirillä. Tällöin löytyi mainitun talon ullakolta suuri määrä kommunistista kiihoituskirjallisuutta. Muun muuassa oli paikalla useita kymmeniä kappaleita kirjasia "Punaisten puolesta valkoisia vastaan", "Työväen luokkatieto", "Sosialistinen nuorisointernationale", punaupseeri O. Oinosen kirjoja "Tienhaarassa" y.m. Mainitussa maatalossa asustaa nykyään kuuluisan ajomies Jalmar Rötkön vaimo **Hilja Rötkö** ja **kuuluivat kirjat todennäköisesti nykyisin linnassa istuvalle Rötkölle.**

*

Kommunistien pesäpaikka.

Kivääritehtaan työmies soluna.

Viranomaisten löydöstä päivälehdet kertovat seuraavaa:

Muutaman kilometrin päässä Leppälahden rautatiepysäkiltä etsivät havaitsivat tulen vilkkuvan eräästä asumattomasta saaresta. Saaressa oli isohko maja ja siellä tavattiin 3 miestä ja 2 naista. Asumusta tutkittaessa tavattiin sieltä yksi ampuma-ase sekä runsaasti erilaista kommunistista kirjallisuutta ja lentolehtisiä. Tutkimusta jatkettaessa löydettiin vielä ullakolta kattotäytteeseen kätkettynä lisää salaista kirjallisuutta. Venäjällä painettuja ohjelmalehtisiä sekä m.m. kommunistinen valan kaava. Kaikki asumuksessa olleet henkilöt pidätettiin ja vietiin Jyväskylään kuulusteltaviksi. Pidätetyt kertoivat mainitun majan rakennetun SKP:n Jyväskylän pakin myyrien toimesta salaiseksi pesäpaikaksi. Pakin jäsenet kokoontuivat sinne säännöllisesti lauantai-iltaisin ja sunnuntaisin pitämään kokouksia ja suunnittelemaan salaista toimintaa. Pidätetyt henkilöt ovat **työmies Väinö Olavi Havis valtion kivääritehtaalta, latoja Yrjö Vilho Takala Työn Voiman kirjapainosta** toimeton mies Ville Lehtinen sekä työläisnaiset Alma ja Meri Takala. Heidän tunnustustensa perusteella pidätettiin vielä kuulusteluja varten **Työn Voiman toimittaja Erkki Julius Niini,** joka tunnusti antaneensa Takalalle kommunistista "Punainen Karjala"-nimistä lehteä, jonka lukeminen kuului myyrien kokousten ohjelmaan. Niini päästettiin kuulustelujen jälkeen vapauteen, mutta toiset passitettiin Vaasan lääninvankilaan.

*

Suolahdessa pidätetty kaksi kommunistien toimihenkilöä.

Äskettäin pidätti etsivä keskuspoliisi Suolahdessa kaksi kommunistien luotttamushenkilöä, nimittäin muurari Ville Puumalaisen ja Väinö Niemisen, joka viimemainittu on **kunnanvaltuuston jäsen.** Heidän asunnoistaan takavarikoitiin salaista kirjallisuutta.

*

Tavattu pakoilija.

Kuten olemme kertoneet, pidätettiin liikeapulainen Paavo Markkula Loimaan kauppalasta aikoinaan epäiltynä syylliseksi forssalaisen kommunistin Yrjö Holmin murhaan sen johdosta, että murhatun Holmin sisar Alma Holm sanoi tuntevansa Markkulan siksi henkilöksi, joka Holmin ampui. Muutama päivä pidätyksen jälkeen kuitenkin selvisi, ettei M. ollut syypää Holmin murhaan. Alma Holmia vastaan nostettiin sitten syyte väärästä ilmiannosta, kun hän heti Markkulan vapauttamisen jälkeen oli poistunut Forssasta, ei häntä voitu oikeuteen kuultavaksi haastaa. Alma Holm on kuitenkin äskettäin ilmaantunut Forssaan ja on hänet forssalaisten poliisiviranomaisten toimesta haastettu vastaamaan Loimaan käräjille väärästä ilmiannosta. Jutun pitäisi tulla esille mainituilla käräjillä ensi kuussa.

*

Mikko Erich ei halua mennä Heinävedelle.

Äskettäin käsiteltiin Heinäveden kihlakunnan oikeudessa n.s. Happosen juttua. Mikko Erich, joka sosialistilehdissä oli kehuskellut tietävänsä yksityiskohdittain Happosen murhasta (!), oli haastettu todistajaksi. Hän ei kuitenkaan oikeuteen saapunut, jonka vuoksi oikeus tuomitsi hänet 400 markan sakkoon ja olemaan seuraavassa oikeudenistunnossa läsnä 700 markan sakon uhalla. Erich on samaa maata kuin Hakkilakin — syyttää viranomaisia saamattomuudesta, mutta ei ilmoita tietojaan heille, että totuus kävisi ilmi. Heinävedellä mielenkiinnolla odotetaan Erichin saapumista ensi oikeudenistuntoon.

*

Kommunistipesä avattu Helsingissä.

Valtioneuvosto on käsitellyt Helsingin Työväenyhdistyksen anomuksen, että yhdistyksen omistama talo n:o 5 Sirkuskadun varrella jälleen avattaisiin ja luovutettaisiin yhdistyksen käytettäväksi. Valtioneuvosto on katsonut hyväksi anomukseen suostua.

*

"Punasotilasta" levitellään yhä.

Äskettäin niitä tavattiin Oulussa.

Eräänä yönä Oulussa oli kasarmin lähistölle levitetty kommunistista "Punasotilas"-lehteä. Osa lehdistä oli sotilaskodin luona ja osa aitavierellä rautatien varressa. Edelleen tavattiin muutamia kommunistisia julistuksia, mitkä kaikki on otettu talteen. Levittäjistä ei ole tietoa.

*

14 ryssänkätyriä syytteessä.

T. k. 22 pnä alkoi Vaasan hovioikeudessa jutun käsittelyt 14 salaisen kommunistipuolueen jäsentä vastaan. Näistä oli 6 tuotu oikeuteen vangittuina. Syytetyistä useimmat ovat kuuluneet salaisen nuorisoliiton (S.K. N.L.) Vaasan piirikomiteaan (pikiin).

Suomen Sosialidemokraatti ja Suomen yleisradio.

T.k. 24 päivänä hämmästytti isänmaallisia radiokuuntelijoita se, että he saivat kuulla radiossa esitettävän Jyväskylän "myyrien" toimintaa siltasaarelaisessa valaistuksessa. Tässä selostuksessa, joka oli lainaus sosialidemokraatista, koetettiin kumota porvarilehdissä olleet uutiset Jyväskylän kommunistien puuhista ja varsinkin siitä, että kaksi sosialidemokraattisen lehden "Työn Voiman" henkilöä on jutussa osallisena. Ymmärrämme, että asia koskee kovasti demokraatteihin, mutta tehtyä ei saa tekemättömäksi. "Työn Voiman" toimittaja Niini viranomaisten ilmoituksen mukaan asetetaan syytteeseen ja latoja Yrjö Takala on pidätettynä.

Yleisradion on vaikea puhdistaa sos.-demoja, sillä asiaa ei voi enää korjata, vaikka väittäisi porvarilehtiä valehtelijoiksikin — totuus on totuus.

Lainaamme tähän Ajan Sanan toimitukselle saapuneen kyselyn.

S u o m e n Y l e i s r a d i o l l e.

Tämän päivän, 24. 1. 1931, iltapäiväuutisia lukiessanne radiokuuntelijakunnalle esititte m.m. Suomen Sosialidemokraatin oikaisun Ajan Sanassa olleeseen uutiseen, joka koski Jyväskylän lähellä paljastettua kommunistipesää. Sen johdosta haluan vain kysyä: Ovatko vasemmiston, ja keskustankin, lehdet niin puhtaita, että n i i s s ä ei ole mitään oikaistavaa? Ovatko n e niin synnittömiä, että n i i d e n tekemiä oikaisuja isänmaallisissa lehdissä olleisiin uutisiin Tekin katsotte hyväksi ruveta kuuluttamaan yli maan?

Tällä en tarkoita sitä, että mitenkään myöntäisin Suomen Sosialidemokraatin olevan oikeassa, väheksyessään asiaa, ja yrittäessään kuitata sitä sillä, että mainitsee kysymyksessä olevasta kommunistipesästä tavattujen henkilöiden olevan nuoria, ikäänkuin puolustukseksi heille. Asia ei siitä muutu, kuka sen tekee, teki sen sitten Ryssänmaalla kouluutetut akitaattorit, tai omassa maassa, Mäntsälän y.m. lastenkodeissa kasvatetut punanulikat.

Niilo Tuura.
Radiolupa N:o 75187.

Lapuan Liike on murskattava, huutavat tanneri- ja ståhlbergilaiset. He haluavat kuulla punaisen naurun kaikuvan yli Suomen niemen.

Kommunistien raakalaistyö Viialassa.
Puukottaneet rautatievirkamiestä.

Kolme tunnettua kommunistinuorukaista Viialassa tekivät toissa sunnuntain vastaisena yönä klo 3 ajoissa raa'an verityön, jonka juuret ovat poliittiset. Sanottuun aikaan kulki rautatievirkamies Yrjö Alfving palokunnan juhlailtamasta kotiinsa. Hänen ehdittyään ratapihalle, kävivät veljekset Aarne Albert ja Toivo Lahtinen sekä työmies Tuure Hietala hänen kimppuunsa, iskien häntä takaapäin puukolla selkään sekä lyöden nyrkillä. Haavoitettu saatettiin niin pian kuin mahdollista oli Tampereelle sairaalaan, missä todettiin, että puukonisku oli vioittanut hänen selkäytimensä sillä seurauksella, että toinen jalka oli halpaantunut.

Alfving on tunnettu suojeluskuntamies.

KIELTOLAKI.

Onko siitä aktivisteilla mitään sanottavaa.

Kommunismin hävittämisessä on Lapuan Liike saavuttanut pienessä ajassa huomattavia tuloksia, mutta taistelu ei ole vielä käyty loppuun. Johtuu kommunistisen liikkeen luonteesta, että sitä on alinomaa pidettävä silmällä ja sille on annettava tarpeentullen iskuja.

Toinen tehtävä, jonka Lapuan Liike on pakoitettu ottamaan ohjelmaansa, on kieltolain muuttaminen. Jos tahdotaan tarpeellisia parannuksia yhteiskunnallisiin oloihimme saada, on välttämätöntä, että niihin asioihin käydään käsiksi, jotka kaikkein pahimmin tätä yhteiskuntaa jäytävät. Kansan hyvinvoinnille on eduksi, että yleistä kansanraittiutta kannatetaan ja sen eteen tehdään työtä; sillä raitis kansa on päätään yläpuolella muita. Mutta kun se kokeilu, jota jo 13 vuotta on meillä vieläkin voimassa olevalla kieltolailla käyty, ei ole tuottanut odotettua tulosta, kansan raitistumista' — vaan päinvastoin; niin on laki muutettava. Lainsäätäjiemme ja asiantuntijoiden tehtävä on löytää sellaisia keinoja, jotka ovat omiaan saamaan aikaan parannuksen asiassa, olkoonpa sitten että nykyinen laki olisi uhrattava huonona ja tarkoitustaan vastaamattomana.

Nykyinen pulakausi myöskin on yksi sellainen tekijä, joka panee pakostakin jokaisen kansalaisen kääntämään katseensa kieltolakiin. Surkea rikostilastomme on samanlainen muistuttaja meille. Joku aika sitten sattunut tapaus Teuvalla, missä raittiusvalvojat koettivat raakaa väkivaltaa käyttäen saada uhriaan tekemään tunnustuksia kieltolakirikos-asiassa, on jälleen yksi esimerkki, joka antaa ajattelemisen aihetta. Samanlaisia tapauksia on sattunut muuallakin.

Jos raittiuslainsäädäntö muutetaan kansan oikeustajuntaa ja hyvinvointia vastaavaksi, on varmaa, että Lapuan Liike asettuu sitä puoltamaan ja muutamassa viikossa lopettaa salakuljetuksen, eli tekee sen työn, jota valtiovalta ei ole kyennyt tekemään 13 vuodessa. Kommunismin hävittäminen on osoituksena siitä, että Lapuan Liike kykenee tämänkin tehtävän täyttämään. Aktivisti avaa mielihyvin palstansa kirjoituksille, jotka koskettelevat kieltolakia.

Suuntaviivoja.

Suoraan asiaan! Minä vähäpätöisine persoonineni olen järkkymättä sitä mieltä, että nykyinen suhteellinen vaalitapa on pääasiallisimpana syynä vallitsevaan puoluekurjuuteen. Olenpa vielä sitäkin mieltä, että se ajanoloon voi pakoittaa meidät lapualaisetkin muodostumaan tavallaan omaksi puolueeksi, jos mielitään suhteellisen vaalitavan vallitessa lopulliseen päämäärään päästä puhtaasti parlamenttaarista tietä. Tätä ajatellen kirjoitinkin edellisen lapualaisten puolueeksi muodostumista koskevan kyhäelmäni.

Onhan selvää, että asiain nykyisillään ollen on vaaliliittoutuminen aivan välttämätöntä, jos mielitään mitään voimakkaampaa edustusta jollekin aatesuunnalle eduskunnassa saada. Ja kun jonkun aatesuunnan kesken niin kiinteä yhteys saadaan syntymään, että se kaikkeen poliittiseen toimintaan, niin myöskin eduskuntavaaleihin, ottaa yhtenä järjestönä osaa, muodostaen vaaleissa, niin eduskunta- kuin valitsijamies- ja myöskin kunnallisvaaleissa, omat vaaliliittonsa, aletaan sitä vastustajain leireissä pitää uutena puolueena. Enkä minä puolestani siinä mitään vaaraa näekkään asiain nykyisillään ollen. Kutsuttakoonpa meitä lapualaisia sitten "liikkeeksi", "puolueeksi" tai miksi tahansa, niin varmaa kuitenkin on, että yhteyden täytyy olla niin kiinteän, että me kaikkeen poliittiseen toimintaan otamme yhtenä järjestönä osaa omine vaaliliittoinemme y.m., jos todella tahdotaan lopulliseen päämäärään päästä.

Linjasuora.

Tässä on se mies,

johtaja Lavonius Henki-Suomesta,

joka edelleen taistelee kansanliikettä vastaan rahan voimalla. Suomi-yhtiön asiamiehet käännytettäköön ympäri joka ovelta, sillä ne ovat Lavoniuksen kätyreitä!

Salainen kommunistipuolue (S.K.P.) ja edistyspuolue yhteistyössä.

Mielenkiintoisia paljastuksia.

Ennen presidentinvaaleja joutui viranomaistemme käsiin asiakirjoja, jotka paljastavat S.K.P:n ja edistyspuolueen menneen vaaleihin yhteistoiminnassa, vaikka vaalilistoissa mainitaan ainoastaan edistyspuolueen nimi. Kommunistipuoluehan ei omilla listoillaan voinut vaaleihin lähteäkään, kun se on julistettu laittomaksi. Miten tämä kompromissi edistyspuolueen ja salaisen kommunistipuolueen välillä on muodostettu; onko se edistyspuolueen vaiko kommunistien alotteesta tehty, ei suinkaan kuulu meidän selvitettäviin asioihin — se kuuluu viranomaisille. Mutta yhdeksi todisteeksi tällaisen yhteistyön olemassaolosta lainaamme otteen niistä ohjeista, joita S.K.P. jakoi salaisesti jäsenilleen noin viikkoa ennen vaaleja. Ohjeissa sanotaan m.m.:

Työväen ja köyhän talonpoikaiskansan joukot etsivät ulospääsyä fascistisesta sorrosta ja pääomariistosta, etsivät ulospääsyä tilanteesta. Yksi osa käsittäen noskelaisten politiikan huijauksen; kieltäytyy heitä äänestämästä ollen sitä mieltä, että olisi äänestettävä e d i s t y s p u o l u e e n e h d o k k a i t a.

Edistyspuolueen äänenkasvu varsinkin niillä paikkakunnilla, missä kommunisteja löytyy, osoittaa, että kommunistit ovat seuranneet saamiansa ohjeita. Ståhlbergilaiset sanomalehdet elävät voitonhuumassa ja ennustelevat Ståhlbergista valtakunnan uutta päämiestä.

Tämä on jo liikaa. Maamme itsenäisyyden aikana on nähty monenlaisia epäisänmaallisia tekoja, lehmäkauppoja kommunistien kanssa eduskunnassa y.m., mutta sitä ei ole vielä nähty, että porvaripuolueeksi itseään nimittävä puolue liittoutuu kommunistien, s.o. maanpetoksellisen ja laittoman järjestön kanssa, valitakseen maalle päämiehen, tasavallan presidentin. Rauha ja "laillinen järjestys" ei tällä palaudu maahan, vaan päinvastoin tällä tavoin kasvaa sekasorto.

Ajan kuva.

T.k. 17 päivän "Satakunnan Kansa" kirjoittaa:

Edistysmieliset selittivät vaalitaistelun aikana suuriäänisesti, että puhe kommunistivaarasta on vain lapualaisten ja kokoomuslaisten keksintöä.

Voin kertoa pienen jutun kommunistien sitkeähenkisyydestä. Tässä lehdessä on monta kertaa puhuttu Reposaarella vuosikausia vaikuttaneesta kommunistikihosta Einar Ketolasta. Mies riehui salanimellä pitkät ajat ja kun hän sitten joutui lopulta kiinni, kävi selville, että hän ei ole kirjoissa eikä kansissa. Kukaan ei vieläkään tiedä hänen oikeasta nimestään. Nyt tämä Ketolan nimellä kulkeva suorittaa asevelvollisuuttaan Hämeenlinnassa ja kuuluu kohonneen siellä hyviin asemiin.

Einar Ketola on Pietarissa suorittanut punaupseerikurssin ja on kaikkein tyypillisimpiä Moskovan palkkalaisia. Samaa maata on myös hänen morsiamensa Martta Lanne. Kun Lanteen ja Ketolan lapsi kuoli, pantiin pienokainen tulipunaiseen arkkuun. Lasta hautaan viedessään olivat nämä rääväsuiset bolshevikit puetut punaisiin rääsyihin. Haudalla Ketola piti ennenkuulumattoman räikeän palopuheen, missä hän m.m. ilmoitti punaisen vallankumouksen tapahtuvan Suomessa aivan lähiaikoina. Hän haukkui eräitä Reposaaren porvareita kuin rakkikoira.

Vakavamieliset sosialistitkin olivat kauhuissaan tällaisen hautausmaan häpäisyn takia.

Lukija sanoo varmaan, ettei "menneestä talvesta kannata höpistä". Eipä tietysti kannattaisikaan, jos lain koura olisi tarttunut mokomia hautausmaan häpäisijöitä niskavilloista kiinni. Mutta nyt on käynyt aivan toisin. Suomen tasavalta on antanut näille räyhääjille palkinnon heidän "ansioistaan". Einar Ketolasta on tullut "pikkupomo" joukko-osastoonsa ja Martta Lanteesta Santahaminan lentosotaman leipurimestari!"

Varokaa lapualaiset! Asiat ovat hiljalleen vaipumassa samaan tilaan, mistä Lapuan Liike on ne nostanut.

Työtämme on lujasti jatkettava.

ISÄNMAALLE.

Isänmaa, sun vapautes on meillen
kallis, kalliimpi kuin kulta.
Se on tänään kalliimpi kuin eilen.
Se on pyhä, siunattu myös multa!

Emme sallia voi uhkaa rienaajitten,
emme uhkanasi nostettua kättä!
Me käymme seuraan pyhään sankareitten,
me emme voi olla sua lempimättä.

Isänmaa, sun vapautes on pyhää,
on lahjaa suurta, kuin saatu ois se vasta!
Oi kuinka täällä rauha luonamme ain myhää,
kun lempes' voima meill' on Jumalasta!

Isänmaa, sorrostasi, rikoksien yöstä
sun aamus päivään valkeneva on!
Silloin kiitos kerran saneltu on työstä,
min suojaksesi teki kansan lempi, voima
nuorison.

Väinö Maula.

Törkeää kirkonhäpäisyä.

Uudenvuodenpäivänä järjestettiin satalukuiselle kommunistijoukolle, Tammisaaren pakkotyölaitoksen kirkossa gramofonikonsertti, vaihtoehdoksi tavanmukaisille esitelmille. Järjestäjänä oli vankilan opettaja, joka paikallisesti on vastuussa opiskelusta y.m. Vankien iloksi opettaja kantoi rämisevä-äänisen matkalaukkugramofonin alttarikorokkeelle, josta tämä pauhuava soittokone kaiutti avaraan kirkkoon tonavanaallot, valsseja, fokstrotteja, merimiehenmujia — ja ryssäläisiä orkesterikappaleita y.m. Ei suinkaan tämä tapahtunut urkujenkaan puutteesta koska kirkossa on urkuharmoni.

Ei ole ihme, jos Rosenbergin mania oli korkealla ja herätteli joukon alhaisia vaistoja. Sillä oltiinhan pyhässä paikassa, joka kyllä kommunisteille on vieras. Mitä olisivat meille puhuneet arvokkaat alttaritaulut, jotka värähtelivät nyt ryssäläisen orkesterin ja valssien säveleistä. Kirkko, jossa on pidetty sadoille vangeille pyhäisin jumalanpalveluksia, kommunistien kokouspaikkana! Ennen kuului kirkosta virsien yhteisveisuu; nyt, uudenvuodenpäivänä, sydäntävihlovia gramofonikappaleita. Arvostelkoon, joka tuntee kirkon rituaalin.

Isänmaallinen.

Toveri Mikko Järvisen ylösnousemus Kauhajoella

eli kommunistiagentti "työtätekevän talonpoikain" kyydillä.

Leikattiin vuosi 1930, taisi olla toukokuun 23 p. Paaluilmoituksilla oli kutsuttu "työtätekeviä talonpoikia" ja työläisiä Kuutin kujan varressa sijaitsevaan "Räihälän-Kusteehin" kokoustamaan sanomalehtiasiasta. Kummatkin noudattivat kutsua niin, että kellon osoittaessa määräaikaa oli seurakuntaa koolla Kusteen huone täynnä eli tarkalleen sanottuna 38 kansalaista. Puhujan, Mikko Järvisen pyylevä ja ulkonaista hyvinvointia uhova olemus osoitti lievänlaista hermostuneisuutta ja epävarmuutta tarkastellessaan koollaolevaa seurakuntaansa. Hän uusi ja korjaili perusteellisesti lunttinsa, rykäisi sitten ja alotti toista tuntia kestävän esitelmänsä huomautuksella, että ne, jotka tänne ovat saapuneet kuulemaan kommunistista palopuhetta, erehtyvät nyt suuresti, sillä hän vaan alustaa tässä keskustelukysymyksen. Alustus venyi toista tuntia pitkäksi esitelmäksi ja käsiteltiin siinä etupäässä muita asioita kuin sanomalehteä koskevia. Luvattiin sentään 18 p:nä kesäkuuta julkaista komea Työn-Äänen "ylösnousemusnumero", johonka pitäisi saada kokouspaikkakunnalta jokaisen työtätekevän talonpojan ja työläisen viidenmarkan hintainen tervehdys. Koska kuulijoista tuntui siltä kuin Mikko-poika olisi sanottavansa ympärillä kiertänyt kuin kissa kuuman puuron ympärillä, rohkaisivat heistä jotkut, kehoittaen Mikkoa puhumaan vaan suoraan asioista.

Niin esitelmä kuin siitä aiheutunut keskustelukin oli peräti viisasta ja ylösrakentavaa. Esimerkkinä leikattakoon keskustelusta eräs kohta. Joku kuulijoista tiedustaa puhujalta niitä tutkimuksia, joihinka perustuisivat puhujan esittämät prosenttiluvut, joiden mukaan kansasta olisi 20 % porvarillisia ja 80 työläisiä. Mikko keihästää kysyjän katseellaan, rykäisee sitten ja vastaa: "Sen on eräs porvarirohvessori tutkinut, jotta kyllä se pitää protinsa". Kun kansa itsepintaisesti haluaa kuulla "rohvessorin" nimen, kuulee se ihmeekseen mainittavan professori Tigerstedt'in nimen. Huomautukset lääketieteen professorista eivät vaikuta asiaan, vaan antavat Mikolle aiheen huomauttaa, että tutkimuksissa prosenttilukujen todettiin olleen 10 ja 90, mutta hänen arvelujensa mukaan olisivat porvarit sen jälkeen lisääntyneet niin, että niitä nyt olisi jo toinen mokoma lisää eli 20 prosenttia. Kansa nauroi Mikon nurinkuriselle keskittymisteorialle. Kun alkajaisiksi puhuttiin känsäisistä käsistä, tuli eräs kuulijoista niin liikutetuksi, että meni keskustelun aikana näyttämään kokouksen puheenjohtajalle ja sihteerille käsiään. Puheenjohtajan todettua, että känsäiset ovat porvarin kädet, innostui näyttäjä niin, että haastoi känsistä suurinta ääntä pitäneen Mikko-pojan jaloon kilvoitukseen siitä, kummallako känsäisemmät kämmenet mahtaa olla. Mikko oli kuitenkin niin vaatimaton, ettei ottanut kilpahaastetta vastaan. Kun kuulijat tiedustelivat Mikkopojan ja muitten kommunistien suhdetta ryssiin, vakuutti hän "työläisten ja pienviljelijäin" puolueen äänestäjissä olevan ryssänystäviä niin vähän, että niitä saa silmäneulalla hakea. Kansan huomautettua tähän, että edustajat sitten jo ovat ryssänystäviä ja saavat maanpetoksellista toimintaansa varten avustusta vieraasta maasta, myönsi Mikko näin asian todellisen laidan olevan. Nyt siirryttiin kokousta jatkamaan pihamaalle Mikon ottaessa "sortuukin" ja ylösnousemussalkun mukaansa. Joku jo kysyi poliisiakin, mutta poliisi oli poistunut luonnollisille ja välttämättömille tarpeilleen. Pihamaalla vielä vaihdettiin muutamia lyhyitä puheenvuoroja, toivoteltiin näkymättömiin, ja Mikkoa saattava "Foortti" paineli jo Kuutin kujalla kohtalaista vauhtia Mikon ja saattajien yhteisvoimin kajahuttaman "Isoon-Antin" sävelten kaikuessa kuulakassa iltailmassa.

Vasta matkalla huomattiinkin, että neljälle henkilölle varatussa autossa olikin viisi miestä. Tämän huomion tehtyään halusi Mikko istua mieluummin lattialla, koska hän muutenkin kapeilta istuimilta vie kohtuuttoman suuren tilan. Valitettavaa on, että kuljettaja oli tottumaton ja hermostui pahemmissa paikoissa niin, että huonojousinen Foortti hyppelehti lennättäen kyyditäviään ylös ja alas istuivatpa he sitten lattialla tai sitävarten tehdyillä istuimilla. Kun matka oli pitkä ja tie kivinen, ruvettiin ajan kuluksi laulelemaan tilaisuuteen sopivia lauluja. Saattajat ovat kertoneet Mikon olleen hyväoppisen laulumiehen. Lyhyen harjoituksen jälkeen oli "Kytösavusta" jäänyt kommunistinen loppuveto pois ja "Karjalan marssi" oli kin ollut jo ennestään tuttu. Laihian rajamaille saavuttaessa hyvästelivät saattomiehet Mikon, joka kepein askelin moitteettomassa marssintahdissa Karjalan marssia laulellen lähti ylösnousemussalkku kainalossa matkaamaan kohti Laihiaa ja Vaasaa.

Mukana olleet saattomiehet ovat kertoneet öisen matkamiehen kaikesta huolimatta verrattain paljon muistuttaneen häämatkaltaan palaavaa Nummisuutarin Eskoa.

L. L:n naisille.

L. L:n naiset — jokainen kai huomasi viittauksen, joka meille annettiin Aktivistin t.v:n toisessa numerossa (siv. 10). Siinähän on jotain, jota m e v o i m m e tehdä ja jota meidän t u l e e tehdä. Jokaisellehan on liiankin tuttua nykyinen vaikea aika, joka on vielä vaikeampi niille, joilla ei ole mitään — ei edes työtä. Eikö silloin ole meidän velvollisuutemme auttaa sellaisia koteja, joitten jäsenet eivät ole l i i a n köyhiä rakastamaan tätä maata. Ja sellaisia koteja meillä — Jumalan kiitos — on lukemattomia. Ryhtykäämme jokainen paikkakunnallamme perustamaan lapualaisompeluseuroja, sillä sellaisten toiminnasta en ainakaan minä ole vielä kuullut. Tottahan mekin jotain tahdomme tehdä kansamme hyväksi!

Jokaisella paikkakunnalla on varmasti liikkeitä, jotka aluksi tukevat yritystämme lahjoituksillaan. Myös voisi ensimäisten käsitöiden valmistuttua järjestää myyjäisiä, joista saaduilla varoilla voisi ostaa kankaita varsinaisten vaatteiden valmistamiseen. Mielestäni pitäisi jollekin paikkakunnalle esim. Lapualle järjestää keskustoiminta, jonne valmistuneet vaatteet lähetetään edelleen toimitettavaksi. Jokainen ompeluseura keräisi omalta paikkakunnaltaan sellaisten kotien osoitteet, jotka tällaista apua tarvitsevat j.n.e.

Tällainen toiminta ei pitäisi olla kenellekään uhraus, sillä sen verran aikaa voi jokainen isänmaalleen antaa. — Ajatelkaa kaikkia niitä pienokaisia, joilla ei ole välttämättömimpiäkään vaatekappaleita. Tämä kuva silmiemme edessä ryhtykäämme jokainen heti innolla toimeen! Lukemattomat valkoiset työläiskodit odottavat apuanne!

Ehkä Aktivistin toimituksessa voitaisiin painattaa L. L:n merkillä varustettuja listoja, joilla keräisimme lahjoituksia.

A—i M—a.

*

Toimitus suo mielihyvin tilaa ylläolevalle ja toivoo isänmaallisten naisten kiinnittävän asiaan huomiotaan.

Lyhyt eduskuntapuhe.

K. V. Huhtala: Täällä on tänään puhuttu paljon Lapuan Liikkeestä. Sanon vain: Jatkakaa! Lapuan Liike ei siitä kalpene.

Aktivistin tilauksia

vastaanottaa Helsingissä herra J. JAAMALA.

Aleksanterinkatu 19 A 37, puh. 28 139.

Tavattavissa 10—16.

Lehteämme koskevissa asioissa pyydetään kääntymään hänen puoleensa.

— **Jokaisen** isänmaansa asioista huolehtivan kansalaisen on itselleen hankittava äskettäin ilmestynyt tohtori V. F. Johanssonin valaiseva ja arvokas teos: "MITEN SUOMEA HALLITAAN".

Teoksen hinta on 25 mk. ja saatavissa toistaiseksi Aktivistin ja Ajan Sanan toimituksista. Suosittelemme teosta.

Toimenmies luottaa omaan kelloonsa

OMEGA

kello on tarkkuustyön mestarinäyte, ulkoasultaan kuosikas ja varman käyntinsä perusteella maailmankuulu.

Luotettava kello on jokaiselle toimen miehelle välttämätön. Ja todellisen tarkkuuskellon tunnus on maailmankuulu OMEGA-merkki. OMEGA-kellon osat ovat valmistetut jopa 1/1000 millimetrin tarkkuudella, josta johtuen sen käynti on äärimmäisen luotettava ja elinikä mahdollisimman pitkä.

Saatavana kello- ja kultasepänliikkeistä kautta koko maan.

OMEGA

KELLO JOHON VOI LUOTTAA

SOLUBETONI

on maanviljelijäin rakennuksiin erikoisesti sopivaa, eristää lämpöä, on kuiva ja terveellinen asunnoksi.

Yksinmyyjä Vaasan ja Oulun lääneissä

VAASAN RAUTABETONI OY.

Vaasa — Kokkola.

Solubetonitehdas ja Sementtivalimo Ykspihlaja.

Kokkola 1931. Sanomalehti Oy. Kokkolan kirjapaino.